

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

351. Si mortuo iam Coadiuto, contingat alterius, ad cuius collationem aliàs spectasset Coadiuti beneficium, autoritate provideri de eo contemptâ Coadiutoriâ, prætendendo causas eiusdem esse falsas, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

CAPUT QUARTUM.

De Causa formali, seu forma & modo concedendi & impetrandi Coadjutorias.

Questio 348. Quis modus concedendi Coadjutoriam temporalem?

Respond. Præterquam, quod temporalis Coadjutoria forma sat clarè doceatur in titulo de Cler. agror. dum Rector ecclesiæ sublevandæ debilitatis gratiâ Coadjutorem temporalem ab Episcopo desiderat, solennitas alia non requiritur, quam juret, non valere se præ infirmitate manus sibi incumbens explere. Remouch. de Coadjut. c. 10. n. 4. Et si fuerit persona suspecta simulationis, quæ delicatula fortè potiùs ad excutiendum onus id petat, & per aspectum corporis aut aliter verisimiliter probare nequit infirmitatem seu inidoneitatem, adhiberi debet medici & domesticorum attestatio. Remouch. loc. cit. n. 5. citans Vallens. ad tit. de Cler. agror. n. 3. Dum verò alius præ senio, infirmitate, aut alio quovis impedimento detentus negligit aut recusat ex tenacitate & metu deperendæ alicujus portiuucula ex obvenientibus petere Coadjutorem in ecclesiæ & subditorum grave præjudicium, dandus est illi etiam invito Coadjutor temporalis autoritate Episcopi vel superioris, justificatâ tamen priùs qualitate & inidoneitate Coadjuti. Remouch. loc. cit. n. 6. Verùm de isto Coadjuvandi consensu infra accuratius.

Questio 349. Quis in genere sit modus dandi Coadjutorem cum futura successione?

Respond. Coadjutoris his concedendis tam respectu electivorum (quales in Germania sunt Episcopatus, Monasteria, & ferè Præposituræ, Decanusque dignitates) quam beneficiorum voluntariæ collationis, formam claris terminis præscribit Tridentinum loc. cit. nempe quòd coram Papa expositis & approbatis causis necessitatis, aut evidentis utilitatis ecclesiæ, & per illum approbatis, prout & qualitatibus à jure requisitis, is det Coadjutorem cum futura successione, aliâs gratia hæc sit subreptitia & nulla. Barbof. l. 3. c. 10. n. 47. quam tamen formam Remouch. loc. cit. n. 10. ait, non ita restringendam, quin multa alia ex tacita consequentia juxta antiquos Canones, & pro ecclesiarum utilitate, quibus dandus talis Coadjutor, pariter inesse seu requiri intelligantur. Unde fit

Questio 350. Qualis requiratur dictarum causarum, & qualitatum cognitio?

1. **R**espond. Requiritur, ut hæc causa necessitatis, aut evidentis utilitatis diligenter discutiatur à Pontifice, uti & in Coadjutorem asfumiendi qualitates, ita ut certum ei sit, qualitates omnes in eo concurrere, quæ à jure & decretis

ejusdem Concilii in Episcopis requiruntur. Barbof. loc. cit. causâque illa & qualitates ideo diligenter examinata & probata requiruntur; quia istiusmodi Coadjutoria omni jure detestabiles sunt, & solo stylo inventæ, ut ait idem Barbof. ex Sanch. conf. mor. l. 2. c. 2. dub. 64. n. 1.

2. Tamen autem textus Concilii videatur de forma requirere cognitionem judicalem, particula tamen illa diligenter aliud non vult, quam indaginem & scrutationem aliquam extrajudicalem causarum, cum judicialis disquisitio pertineat solum ad contentiosa judicia; in gratiosis verò Principes contententur, moverique soleant informationibus & attestationibus extrajudicialibus. Remouch. c. 10. n. 12. Solet tamen fieri illa causarum & qualitatum cognitio à Papa in Consistorio per Cardinales, Paris. de resign. l. 7. q. 20. n. 15. Remouch. n. 13. Card. de Luca de Regular. d. 53. n. 14. ubi, quòd, ut Papa arbitrium suum in concessione gratiæ coadjutorialis bene interponat, petitionem Coadjutoris examinandam remittit ad consultationem S. Congregationis Consistorialis, gerentis partes Assessoris seu Consultoris Papa, qui ex laudabili & prudente stylo circumspicere in hac materia procedere solet, idque propter arduitatem & momentum negotii. Loquuntur enim hi AA. de Coadjutore Episcopi, & Card. de Luca de Coadjutore Abbatis. Unde à contrario non videtur requiri illa cognitio facta consistorialiter, dum expetitur Coadjutor pro inferioribus beneficiis, puta Canonicam &c. aliòve beneficio non solito provideri consistorialiter. Unde jam etiam opus non est gratiam Coadjutoria talis expediri in forma dignum. Imò nec sic expeditam cum remissione ad Ordinarium super veritate narratorum sufficere propter apertum & clarum sensum Concilii in particulis priùs & coram. & quòd dicatur: qualitates concurrere certum sit. quali sufficiat, quocunque modo Papam consistorialiter certum fieri & plenè informatum ait Remouch. loc. cit. n. 14. & 15.

Questio 351. Si ergo mortuo jam Coadjutore contingat, alterius, ad cujus collationem aliâs spectasset Coadjuti beneficium, auctoritate provideri de eo, contemptâ Coadjutoria, prætendendo, causas ejusdem esse falsas, & gratiam nulliter & subreptitiè impetratam, Coadjutor teneatur justificare causas in gratia Coadjutoria insertas, aliâ cesset omnis reservatio & gratia?

Respond. affirmative, Lotter. de re beneficiaria. l. 2. q. 25. n. 33. & 34. & ex eo Remouch. citans Gemin. in c. presenti. n. 2. de off. Legat. inest enim semper clausula: salvo jure tertii. & præ-

preces veritate nitantur. Et cum gratia Coadjutoria principalis sit invalida & subreptitia, clausula accessoria futura successione est omnino inefficax, cessante omni affectio & reservatio. Remouch. loc. cit. ex Garc. p. 5. cap. 1. num. 174. de quo postremo vide dicta à nobis supra quæst. 323.

Quæstio 352. Num in datione Coadjutoria cum futura successione requiratur consensus Ordinarii collatoris?

1. **R**espond. primò: Non solet Papa Coadjutorias perpetuas, sortituras suam effectum, pro quocunque mense vacaverit beneficium Coadjuti, in præjudicium, seu sine consensu Ordinariorum, sive ad quos aliàs spectat illius in mense ordinario vacaturi collatio, concedere; ita ut hi, contingente vacatione dicti beneficii in mense suo illud liberè conferre possint, non obstante titulo coadjutoriali, utpote nullo, sub- & obreptito ac inefficaci, nisi fortè Coadjutoria concessa cum clausulis generalibus (hec enim valida videntur) aut specialibus isti eorum conferendi potestati derogantibus. Remouch. c. 5. num. 13. & seq. Idque multò minùs respectu ordinariorum Collatorum Germaniæ ratione Concordatorum tanta eum solemnitate, ex causa unionis & tranquillitatis publicæ inter Ecclesiam Romanam & inclitam illam Nationem tutorum & stipulatorum, vi quorum favorabilis longè, quàm aliarum provinciæ istiusmodi Concordatis non gauderent Ordinariis, nec non cum verè pactiois specie constituta illa alternativa. Quæque signanter excludunt omnes expectativas, reservationes ac collationes, reducuntque respectu sex mensium materiam illam provisionis beneficiorum ad dispositionem juris communis, quo Episcopi juxta c. omnes Basilicæ. & seq. 16. q. 7. & Garc. p. 5. c. 1. num. 52. beneficiorum omnium quovis mense vacantium sunt collatores ordinarii. Remouch. num. 14. Unde concludendum, ut Idem ait num. 17. in Germaniâ non dari per Pontificem, nec admitti hujusmodi Coadjutorias, nisi cum consensu Ordinariorum. Unde jam etiam sustinenda non erit gratia coadjutorialis respectu dignitatum collatarum, seu non electivarum cadentium in alternativa ex hoc capite, quòd consensus Coadjuti seu possessoris regulariter requisitus censetur habere vim resignationis ad manus Papæ, quem constat posse, non obstantibus etiam Concordatis, quovis mense admittere resignationes. Nam verum non est, quòd dictus consensus habeat propriè vim & speciem resignationis. Remouch. cap. 5. num. 29. & seq. juxta dicta à nobis supra.

2. **R**espondeo secundò: Collatorum quoque ex indulto talium, seu habentium jus conferendi, dum sunt Episcopi, consensus requiri videretur ex eadem ratione; quòd nimirum habeant intentionem jure communi fundatam conferendi beneficia in omni mense, ita ut tale indultum, quo scilicet datur facultas conferendi beneficia vacantia in mensibus Pontificiis reservatis non augeat propriè competentem ius potestatem conferendi, nec tam sit privilegium;

R. Leuren. Tract. II. De Coadjutor.

quàm quòd per indultum illud removeatur impedimentum obstant per reservationes Apostolicas. Gracian. discept. forens. c. 127. num. 19. Gonz. gl. 24. num. 24. & seq. vel ad minimum requiratur specialis & expressa delegatio indultorum illorum in datione Coadjutoria contenta. Remouch. loc. cit.

3. **R**espondeo tertio: Prælatorum aliorum, Collegiorum, Universitatum &c. quibus citrà assistentiam illam juris communis extraordinariè, & ex mero indulto competit facultas nominandi vel providendi consensus non requiritur; eò quòd indulta eo casu nitantur favore & privilegio speciali, solentque emanare ob privatam sæpe utilitatem respectu certorum beneficiorum verè per obitum certis tantum mensibus Apostolicis vacantium, ac salvis reservationibus, præventionibus, gratiis expectativis & iis beneficiis, quæ contingeret Papam per manus appositionem afficere. Qualis sunt juxta sententiam plurium ea, respectu quorum concedit Coadjutoriam. His non obstante, quòd fortè aliquibus hisce indultis inserta prærogativa gaudendi quòd ad hoc indultis Germaniæ ad instar, cum decreto irritante; dum illa respicere potest executionem duntaxat, seu modum conferendi taxativè respectu illorum beneficiorum verè per obitum, non verò sistè seu alio modo vacantium, vel reservatorum, per expectativam aliãve manus appositionem affectorum. Quin & licet ista indulta tollent gratias tales præventivas; quia tamen sunt merè privilegia juris communis assistentiæ carentia, eorumque concessio non officit, quòd minùs integra pleniorve potestas insubdicabiliter remaneat penes concedentem Papam, hinc tacita & virtualis derogatio resultans exercitè ex contraria dispositione sufficit; cum ut Gonz. gl. 5. §. 9. num. 12. Mohed. tit. de privilegiis. decis. 10. &c. & nos supra, solum respectu Cardinalium, quibus fortè concessa facultas conferendi, sublatis etiam præventivis Rôra resolverit, requiri expressam in Coadjutoris derogationem. Ita ferè Remouch. loc. cit. n. 18.

Quæstio 354. An requiratur quoque consensus patroni, dum beneficium, respectu cujus datur Coadjutoria, est jurispatronatus?

Respondeo: Requiritur consensus patroni laici; sicut enim istiusmodi beneficia non possunt conferri sine consensu patroni, ne avertantur Christi fideles à piis fundationibus; ita nec Coadjutoria perpetua censetur per Papam concedi, nisi concurrente patroni consensu; eò quòd per Coadjutoriam transferatur aliquis titulus. Remouch. c. 12. num. 17. & cit. c. 5. num. 28.

citatus Lambert. de jurep. l. 2. p. 1.

q. 6. principal. a. 2.

num. 1.

* * * * *

* * *

*

Quæstio